

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.05**

Wersja arkusza: **X**

*Arkusz zawiera informacje prawnie chronione
do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Z.05-X-16.23

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2016

CZĘŚĆ PISEMNA

Układ graficzny © CKE 2013

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer *PESEL**,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem *PESEL*.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać **1 punkt**.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej **20 punktów**.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

●	B	C	■
---	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru *PESEL* – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Wyrzucanie treści żołądka przez przełyk i jamę ustną, wywołane antyperystaltyczną czynnością tych narządów, przy udziale tłoczni brzusznej, to

- A. wydalanie.
- B. trawienie.
- C. wymioty.
- D. ślinotok.

Zadanie 2.

Abraham Maslow za podstawowe uznał potrzeby

- A. szacunku.
- B. biologiczne.
- C. samorealizacji.
- D. bezpieczeństwa.

Zadanie 3.

W pomieszczeniu, w którym przebywa podopieczny, należy zapewnić temperaturę

- A. poniżej 18°C
- B. 18 – 22°C
- C. 23 – 25°C
- D. powyżej 26°C

Zadanie 4.

Podopieczny twierdzi, że widzi mężczyznę, który stoi obok okna i nie koryguje tego twierdzenia po sugestii opiekunki zaprzeczającej takiemu stanowi rzeczy. U pacjenta występują omamy

- A. słuchowe.
- B. węchowe.
- C. wzrokowe.
- D. dźwiękowe.

Zadanie 5.

Udzielając pierwszej pomocy podopiecznej w przypadku napadu padaczkowego w fazie drgawek, należy

- A. unieść nogi nad poziom głowy.
- B. włożyć szpatułkę między zęby.
- C. przytrzymać chorą za kończyny.
- D. zabezpieczyć głowę przed urazami.

Zadanie 6.

W wypadku zakrztuszenia, postępowanie opiekunki powinno polegać na wykonaniu

- A. 5 uderzeń dłonią w okolicę międzyłopatkową, a w wypadku braku efektu – wykonaniu 5 uciśnień nadbrzusza.
- B. 5 uderzeń dłonią w okolicę międzyłopatkową i równocześnie 3 uciśnień podbrzusza.
- C. 3 uderzeń dłonią w okolicę międzyłopatkową, a następnie 5 uciśnień nadbrzusza.
- D. 3 uderzeń dłonią w plecy, a gdy brak efektu – 3 uciśnięciach podbrzusza.

Zadanie 7.

Wykonując u podopiecznego ze zwyrodnieniem kręgosłupa szyjnego zabieg mycia głowy, aby nie zalać mu oczu wodą należy

- A. ułożyć głowę w pozycji przygięciowej.
- B. zastosować okulary na oczy.
- C. założyć gaziki na oczy.
- D. osłonić oczy dłonią.

Zadanie 8.

Podczas pielęgnacji pośladków podopiecznemu u którego występuje zagrożenie odleżynami, należy zastosować

- A. sudokrem.
- B. spirytus.
- C. altacet.
- D. sodę.

Zadanie 9.

W przypadku braku szczelności przylegania worka stomijnego do skóry brzucha, do zaopatrzenia kolostomii należy zastosować

- A. worek jednoczęściowy.
- B. worek dwuczęściowy.
- C. płytkę stomijną.
- D. pastę stomijną.

Zadanie 10.

Aby zapobiec wystąpieniu odleżyn u podopiecznego unieruchomionego, należy zmieniać mu pozycję ułożeniową

- A. co 2 godziny.
- B. co 4 godziny.
- C. co 6 godzin.
- D. co 8 godzin.

Zadanie 11.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami, okład ciepły należy stosować przez

- A. niecałą godzinę.
- B. 2 – 3 godziny.
- C. 6 – 8 godzin.
- D. 12 godzin.

Zadanie 12.

W celu wykonania okładu rozgrzewającego podopiecznemu, u którego wystąpiły zrosty po wstrzyknięciach, należy zastosować – rozpoczynając od powierzchni skóry – następujące warstwy:

- A. wilgotną, ceratkę, suchą.
- B. wilgotną, suchą, ceratkę.
- C. suchą, wilgotną, ceratkę.
- D. suchą, ceratkę, wilgotną.

Zadanie 13.

Jeżeli podopieczny niechętnie przyjmuje zalecone przez lekarza leki, to należy

- A. podać mu lek za wszelką cenę, nawet używając do tego siły.
- B. przynieść mu lek i zostawić go, aby sam podjął decyzję.
- C. zaakceptować jego wolę i odstąpić od podawania leku.
- D. dopilnować, aby go połknął w obecności opiekunki.

Zadanie 14.

Podczas gimnastyki oddechowej, wdech należy wykonywać

- A. nosem, a wydech półprzymkniętymi ustami.
- B. półotwartymi ustami, a wydech nosem.
- C. nosem i wydech nosem.
- D. ustami i wydech ustami.

Zadanie 15.

Podczas usuwania kurzu z mieszkania podopiecznego, który choruje na astmę, należy posłużyć się

- A. ściereczką nasączoną środkiem dezynfekcyjnym.
- B. chemicznym płynnym środkiem myjącym.
- C. wilgotną ściereczką nasączoną wodą.
- D. środkiem czyszczącym w aerozolu.

Zadanie 16.

Trudności z wydaleniem powietrza z płuc oraz wydłużony i pogłębiony wydech z towarzyszącym charakterystycznym świstem, świadczą o wystąpieniu u podopiecznego

- A. zapalenia opon mózgowych.
- B. udaru krwotocznego mózgu.
- C. duszności wydechowej.
- D. zawału serca.

Zadanie 17.

W celu zapewnienia poczucia bezpieczeństwa podopiecznemu, który w nocy stale wzywa opiekunkę ponieważ boi się ciemności, należy

- A. wyłączyć oświetlenie górne.
- B. wyłączyć oświetlenie nocne.
- C. podać mu lek nasenny.
- D. siedzieć obok niego.

Zadanie 18.

Skutkiem niedomykania powiek u podopiecznego nieprzytomnego, może być

- A. zmiana koloru tęczówki.
- B. zmiana kształtu źrenicy.
- C. wysychanie rogówki.
- D. astygmatyzm.

Zadanie 19.

U podopiecznego, u którego wstępuje duszność, należy zastosować pozycję ułożeniową

- A. wysoką.
- B. na brzuchu.
- C. płaską z uniesionymi nogami.
- D. horyzontalną z uniesioną głową.

Zadanie 20.

Stałe zamykanie drzwi, zastawianie ich sprzętami, zasłanianie i zamykanie okien, opór przy wychodzeniu z pokoju u 80-letniego podopiecznego, może wskazywać na niezaspokojenie jego potrzeby

- A. bezpieczeństwa.
- B. przynależności.
- C. samorealizacji.
- D. akceptacji.

Zadanie 21.

Obniżenie u podopiecznego nastroju i napędu psychoruchowego, trudności ze skupieniem uwagi oraz zmniejszony apetyt, wskazują na wystąpienie

- A. manii.
- B. urojeń.
- C. depresji.
- D. splątania.

Zadanie 22.

Jeżeli poszkodowany jest nieprzytomny i nie oddycha, to udzielając mu pomocy, w pierwszej kolejności należy wykonać 30 uciśnień skierowanych na

- A. lewą połowę klatki piersiowej.
- B. środek klatki piersiowej.
- C. prawą stronę ciała.
- D. brzuch.

Zadanie 23.

Przed wyjściem na spacer podopiecznego, u którego często występuje zwichnięcie stawu skokowego, należy dopilnować, by włożył buty na płaskiej podeszwie

- A. sięgające powyżej kostki bocznej i przyśrodkowej.
- B. mające pasek umocowany wokół kostek.
- C. z paskiem umocowanym na podudziu.
- D. z odsłoniętą piętą.

Zadanie 24.

Zaburzenia toku myślenia w postaci tzw. sałaty słownej, przejawiające się brakiem logicznego związku między poszczególnymi fragmentami wypowiedzi lub zdaniami, to objaw występujący

- A. w reumatoidalnym zapaleniu stawów.
- B. w chorobie zwyrodnieniowej kości.
- C. w depresji endogennej.
- D. w schizofrenii.

Zadanie 25.

Podczas karmienia podopiecznego, który ma trudności w samodzielnym przyjmowaniu płynów drogą doustną, należy posłużyć się

- A. pojnikiem.
- B. łyżeczką.
- C. szklanką.
- D. kubkiem.

Zadanie 26.

Temperatura wody do wykonania toalety ciała leżącego pacjenta, powinna wynosić

- A. 27 – 30°C
- B. 32 – 36°C
- C. 37 – 50°C
- D. 53 – 65°C

Zadanie 27.

Jeżeli podopieczny boi się wyjść z domu, ponieważ twierdzi, że ktoś go śledzi i chce zawładnąć jego myślami, to zaburzenia te wskazują na wystąpienie u niego urojeń

- A. prześladowczych.
- B. owładnięcia.
- C. grzeszności.
- D. zazdrości.

Zadanie 28.

Zaburzenia mowy, czucia i widzenia oraz nagły, silny ból głowy i wystąpienie niedowładu po jednej stronie ciała, mogą świadczyć o wystąpieniu u podopiecznego

- A. hipoglikemii.
- B. udaru mózgu.
- C. kolki nerkowej.
- D. niedrożności jelit.

Zadanie 29.

Aby nie dopuścić do opadowego zapalenia płuc u podopiecznego przewlekłe chorego, leżącego w łóżku, należy kilka razy dziennie, w ramach profilaktyki

- A. oklepywać jego plecy.
- B. układać go w pozycji płaskiej.
- C. podawać mu duże ilości płynów.
- D. wykonywać ćwiczenia bierne jego kończyn.

Zadanie 30.

W celu udzielenia pierwszej pomocy w przypadku rany z ciałem obcym, należy

- A. usunąć ciało obce i założyć opatrunek uciskowy.
- B. usunąć ciało obce i założyć opatrunek osłaniający.
- C. ustabilizować ciało obce i założyć opaskę uciskową.
- D. ustabilizować ciało obce i założyć opatrunek osłaniający.

Zadanie 31.

Poranną toaletę podopiecznego należy wykonywać w następującej kolejności:

- A. mycie oczu, uszu, twarzy, szyi, zębów.
- B. mycie szyi, uszu, twarzy, oczu, zębów.
- C. mycie twarzy, zębów, oczu, uszu, szyi.
- D. mycie zębów, oczu, twarzy, uszu, szyi.

Zadanie 32.

Jeżeli 78-letni podopieczny nie kontroluje procesu wydalania moczu, to najkorzystniejszą metodą, zapewniającą zaspokojenie potrzeby wydalania jest

- A. częsta zmiana bielizny osobistej.
- B. podanie kaczki jednorazowej.
- C. założenie pieluchomajtek.
- D. założenie cewnika.

Zadanie 33.

Przestrzegając zasad profilaktyki przeciwdparzeniowej w trakcie wykonywania toalety obłożnie choremu w łóżku, w kolejności należy

- A. ocenić stan skóry w miejscach narażonych na odparzenia, dokładnie umyć i osuszyć skórę, nałożyć środek ochronny, odizolować stykające się warstwy skóry.
- B. dokładnie umyć i osuszyć skórę, odizolować stykające się warstwy skóry, nałożyć środek ochronny, ocenić stan skóry w miejscach narażonych na odparzenia.
- C. ocenić stan skóry w miejscach narażonych na odparzenia, dokładnie umyć i osuszyć skórę, odizolować stykające się warstwy skóry, nałożyć środek ochronny.
- D. dokładnie umyć i osuszyć skórę, nałożyć środek ochronny, odizolować stykające się warstwy skóry, ocenić stan skóry w miejscach narażonych na odparzenia.

Zadanie 34.

Jeżeli w środowisku podopiecznego występuje przemoc domowa, to opiekunka powinna

- A. złożyć zawiadomienie na policji o potencjalnym popełnieniu przestępstwa.
- B. poinformować przychodnię, w której leczy się podopieczny.
- C. przenieść pacjenta do ośrodka opiekuńczego.
- D. zawiadomić urząd miasta.

Zadanie 35.

Podopiecznej, której pasją jest wykonywanie robótek ręcznych, można zaproponować

- A. muzykoterapię.
- B. ergoterapię.
- C. hipoterapię.
- D. egzoterapię.

Zadanie 36.

Aby zapobiec upadkowi podopiecznego na śliskiej powierzchni pod prysznicem, należy

- A. zastosować matę antypoślizgową na dno brodzika.
- B. postawić ławeczkę prysznicową.
- C. wstawić krzeselko pod prysznic.
- D. zakupić wózek inwalidzki.

Zadanie 37.

Występujące u podopiecznego obrzęki twarzy i rąk, świadczą o zaburzeniach ze strony układu

- A. nerwowego.
- B. moczowego.
- C. oddechowego.
- D. pokarmowego.

Zadanie 38.

Jeżeli podopieczny ma przewlekłe występujące zaparcia, to należy w stosunku do niego zastosować działania polegające na

- A. zmniejszeniu ilości płynów do picia, wprowadzeniu do diety warzyw i owoców, ustaleniu stałej pory posiłków i wypróżnień, zmniejszeniu aktywności fizycznej.
- B. zwiększeniu ilości płynów do picia, wprowadzeniu do diety potraw papkowatych, ustaleniu stałej pory posiłków i wypróżnień, zwiększeniu aktywności fizycznej.
- C. zwiększeniu ilości płynów do picia, wprowadzeniu do diety warzyw i owoców, ustaleniu stałej pory posiłków i wypróżnień, zwiększeniu aktywności fizycznej.
- D. zmniejszeniu ilości płynów do picia, wprowadzeniu do diety potraw papkowatych, ustaleniu stałej pory posiłków i wypróżnień, zwiększeniu aktywności fizycznej.

Zadanie 39.

Udzielając pomocy osobie nieprzytomnej bez urazu kręgosłupa, należy ułożyć ją w pozycji

- A. czterokończynowej.
- B. przeciwwstrząsowej.
- C. bezpiecznej.
- D. zastanej.

Zadanie 40.

Aby zapobiec ochłodzeniu organizmu pacjenta podczas wykonywania zmiany bielizny pościelowej, należy

- A. unikać stykania się czystej bielizny pościelowej z brudną.
- B. pracować, posługując się ruchami skoordynowanymi.
- C. ograniczyć odkrywanie pacjenta.
- D. zastosować dodatkowe okrycie.